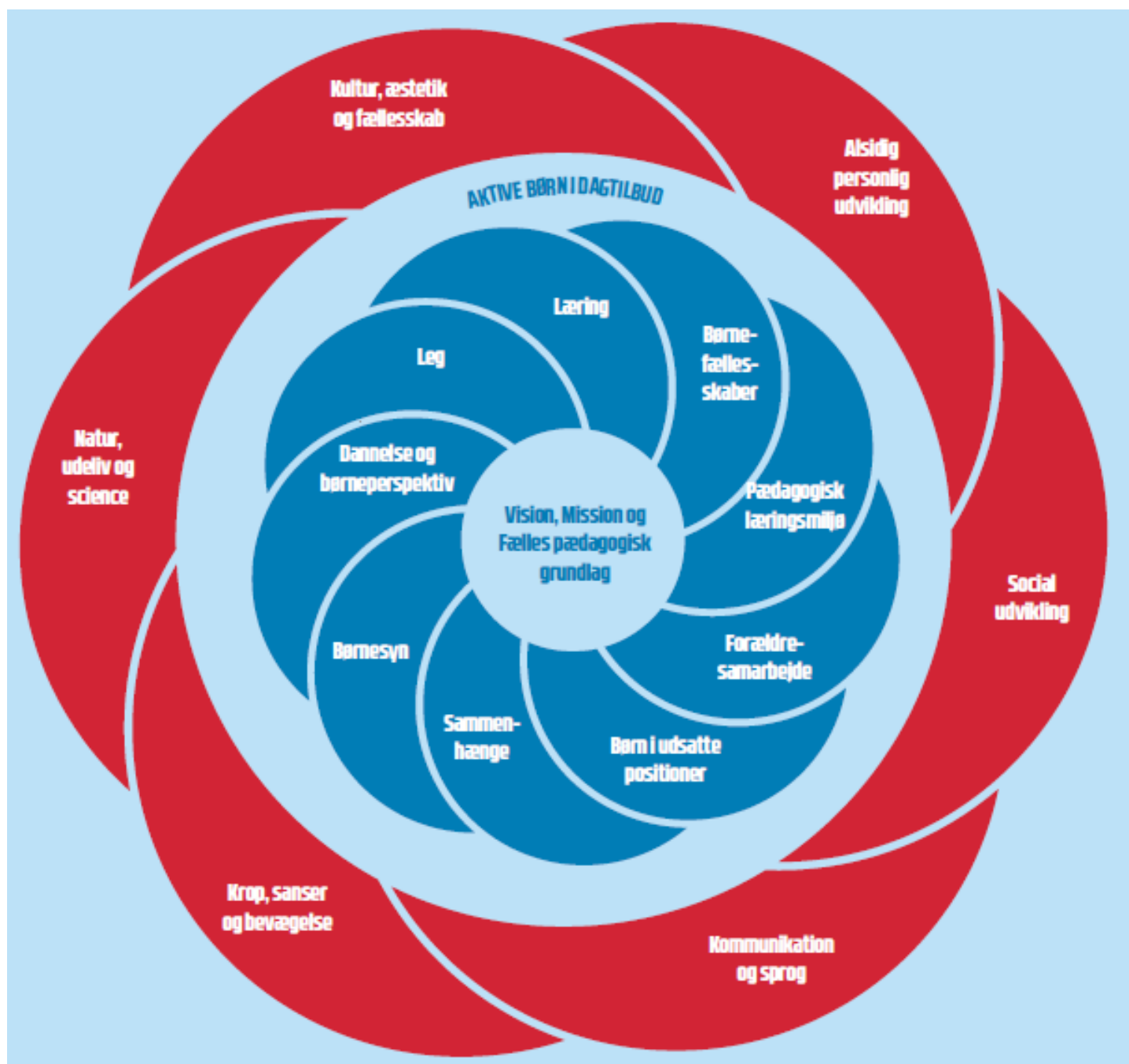

Pædagogisk læreplan for Nordenvinden 2020-2022

Den lovgivningsmæssige ramme

Den lovgivningsmæssige ramme for arbejdet med den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og Børne- og socialministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#). Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag fra ministeriets publikation.

Svendborg Kommunes dagtilbud

Vision, Mission og Fælles pædagogisk grundlag er den kommunale klangbund i Svendborg Kommunes dagtilbud. Den er revideret, så den sammen med den styrkede pædagogiske læreplan fortsat giver en fælles retning for det pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

I Svendborg Kommune er legen valgt som bærende element for at realisere og omsætte den styrkede pædagogiske læreplan i alle kommunale og selvejende dagtilbud. Arbejdet med Aktive Børn i dagtilbud, som er udarbejdet i Svendborg, sætter legen og fysiske aktiviteter i spil henover dagen.

Med midler fra ministeriet har alle ledere gennemført uddannelse i den styrkede pædagogiske læreplan og medarbejderne kompetenceudvikles i "Børns leg og eksperimenterende virksomhed".

En arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra ledelsen, børnehuse, dagplejen, de faglige organisationer samt konsulent fra forvaltningen har justeret ministeriets skabelon, så de erfaringer og den faglige viden, de kommunale og selvejende dagtilbuddene har arbejdet med, afspejles i skabelonen.

Vesterlunden

Vesterlunden:

Er et dagtilbud bestående af 6 børnehuse: Nordenvinden, Nordlyset, Skovlinden, Ryttergården, Kildebækken og Kernehuset, vores børnehuse er beliggende i Nordre og Vestre bydel.

Alle 6 børnehuse har både vuggestue- og børnehavegrupper.

Vores børn går videre til op til 10 forskellige skoler hvert år, og i forhold til ForårsSFO er vores primære samarbejdspartnere Vestre og Rantzausminde skole(r?).

Hvert børnehus har en Pædagogisk teamleder, der har den daglige ledelse i børnehuset og som samarbejder i et lederteam om hele Vesterlunden og med en fælles Dagtilbudsleder.

Kendetegnende for Vestrelundens børnehuse er, at de alle ligger op ad skov og grønne områder; og Kildebækken og Kernehuset også tæt på strand/vand. Det betyder, at vi gør stor brug af naturen både indenfor og udenfor børnehusets område.

Forældrebestyrelsen i Vesterlunden består af en forældrerepræsentant fra hvert børnehus, som sammen arbejder for børnenes bedste, arbejder med budget og principper og er i dialog med politikerne i Børne- og Ungeudvalget. I denne periode arbejder Forældrebestyrelsen også med principper i forhold til den Styrkede pædagogiske læreplan, f.eks arbejdet med overgange i børns liv, samarbejde om børns læring m.v.

I dagtilbud Vesterlunden arbejder vi ud fra den fælles ambition for børneområdet, som er besluttet i Børne- og Ungeudvalget: "Vision, mission og fælles pædagogisk grundlag". ([link](#), når den er vedtaget), og som understøtter arbejdet med den nye Styrkede pædagogiske læreplan.

På de kommende sider kan I blandt andet læse om, hvordan vi i Vesterlunden arbejder med Pædagogisk læringsmiljø gennem hele dagen og hvordan vi gerne vil samarbejde med (jer) forældre om børnenes læring: – *hvordan forstår vi det, og hvordan ser det ud i praksis?*

Dette efterfølges af hvordan det enkelte børnehus arbejder konkret med målene indenfor hvert af de 6 læreplanstemaer.

Vi håber, at læsningen kan give jer et billede af, hvordan hverdagen er i Vesterlundens børnehuse.

På vegne af Vesterlunden

Vesterlundens lederteam

Pia Nørgaard, dagtilbudsleder.

Nordenvinden

Nordenvinden er en integreret daginstitution liggende i nordre bydel. Vi er en vuggestuegruppe og to børnehavergrupper. Vi arbejder i små læringsmiljøer igennem det meste af dagen. Vi ser på det enkelte barn og sætter vores grupper efter udvikling, relationer og alder. Vi er nærværende voksne i vores små grupper og følger børnenes spor og fordybelse i leg og aktiviteter.

Vi er omgivet af en dejlig natur. Vores store legeplads giver mulighed for motoriske udfoldelser og fordybelse i krattet, hvor vi finder små kryb. Vores store legeplads rummer mange små læringsmiljøer. Vi kan være omkring bålpladsen, i vores udeværkstedet og ved vores legehuse. Vi kan "forsvinde" i skovens dyb eller klatre op i træerne. I sommer og efteråret smager vi på havens fristelser.

Vi har skoven tæt på, vi bruger den året rundt. Vi ser naturen forandre sig igennem årstiderne.

Vi har en mangfoldig børne og forældregruppe og hver kultur bidrager ind i vores arbejde i dagligdagen.

Vi har et tæt samarbejde imellem vores vuggestue og børnehaven. Vi prioriterer at vores kommende børnehavebørn får en god start, derfor besøger vores ældste vuggestuebørn børnehaven 1 gang om ugen ca. 3 mdr. før de starter. Og ligeledes byder vi kommende vuggestuebørn på besøg i 1 måned før de starter.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Medarbejderne i kommunale og selvejende dagtilbud har i forløbet "Børns leg og eksperimenterende virksomhed" arbejdet med de fem elementer fra det pædagogiske grundlag:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Sæt billede af jeres plakat(er) om leg ind

Hvad skal vi lege?

Når vi er på legepladsen

Pædagogisk læringsmiljø

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vuggestuen/daglejegruppen: I vuggestuerne struktureres dagen, så der er lagt vægt på:

- **Nærvær** børn og voksne imellem, samt børn og børn imellem, da vi ved, at det er i de tætte relationer, barnet udvikler sig,

Eksempel: en pædagog sidder på gulvet og leger "ro, ro, ro din båd" med et barn. Barn og pædagog ser hinanden i øjnene, de smiler og griner sammen.

Eksempel: et barn leger i dukkekrogen. Barnet leger, at hun laver mad. Et andet barn kommer hen og stiller sig ved siden af bordet, hvor barnet leger. Det første barn siger: "Du kan få æble". De to børn leger videre sammen.

- **Forudsigelighed** så der er en ramme om dagen og børnene ved, hvad der skal ske. Når barnet er tryk gennem en forudsigelig ramme og den tætte relation, kan det bevæge sig ud i verden og udforske denne med vished om, at der er en tryk voksenfavn at vende tilbage til,

Eksempel: det er tid til at rydde op inden formiddagsmad. Pædagogen siger højt ud i rummet, at "nu skal vi rydde op", mens hun selv går i gang med at samle lego op.

Eksempel: pædagogen sidder på gulvet midt i rummet. To børn leger lidt fra hende. De klatrer op på en kasse og hopper ned på madrassen. Et tredje barn bevæger sig stille henimod de to andre, men vender om og sætter sig på skødet af pædagogen. Pædagogen spejler barnets lyst til at være med i de andres leg og opmuntrer med ord, barnet til at prøve igen. Barnet går hen og kravler op på kassen, hopper ned og går glad hen til pædagogen og sætter sig på skødet af hende.

- **Bevægelse** da vi ved, at børn lærer med kroppen forrest, og at barnet ikke har en krop, men er en krop,

Eksempel: et barn er på badeværelset med en pædagog for at få ren ble på. Pædagogen kører puslebordet ned til gulvet og opfordrer barnet til at kravle op. Under hele skiftesituationen får pædagogen barnet til

at hjælpe til og være aktiv med kroppen i påklædningen. Imens italesætter pædagogen, hvad barnet gør og hvad kropsdelene hedder.

Eksempel: pædagogen har planlagt at børnene skal lære noget om frugt. Hun har taget appelsiner med og deler dem ud til børnene, som skal skrælle dem. Da de er skrællet får børnene hver en appelsinpresser og pædagogen har en juicer, som et barn hjælper hende med at putte appelsiner i. Da appelsinerne er blevet til juice, smager alle på det og taler om at frugten blev til noget, der kan drikkes.

- **Kommunikation** da vuggestuebarnet er afhængig af at blive set, hørt og forstået og gennem spejling selv udvikle evnen til at kommunikere fra nonverbalt til verbalt.

Eksempel: efter morgenmaden beder pædagogen et barn gå hen til bordet med sin tallerken. Barnet går ned fra stolen og på vej hen til køkkenbordet med tallerkenen. Hun stopper brat op, da to større børn leger en højlydt leg ved siden af, hvor hun skal gå. Pædagogen siger fra afstand: "Du ser på, de leger". Barnet står stadig helt stille. Pædagogen siger, "Du kan gå forbi dem". Pigen står stadig helt stille. Pædagogen siger "Skal jeg hjælpe dig?". Pigen vender sig om og nikker til pædagogen.

Eksempel: En gruppe børn og to pædagoger maler på mælkekartoner. Imens taler de om farven på den maling, de bruger. En pige ser på malerbøtterne i midten af bordet og siger "Nu jorang" Pædagogen siger "Du vil gerne have orange farve nu" og giver pigen orange maling.

Ovenstående punkter tænkes ind i såvel planlagte vokseninitierede aktiviteter, børnenes mulighed for egen leg, leg som det pædagogiske personale indgår i, rutinesituationer som borddækning, bleskift m.m. Dagen er bygget op, så der er en vekselvirkning af disse procesparametre og hvor der tages højde for og gives plads til barnets eget perspektiv og medbestemmelse. I disse skabes pædagogiske læringsmiljøer, som er inspirerende og mangfoldige og målrettet det enkelt barn og børnegruppen.

Det er pædagogerne, der har det faglige ansvar for det pædagogiske læringsmiljøes kvalitet i de daglige aktiviteter og samspil og sørger i samarbejde med pædagogmedhjælpere og pædagogiske assistenter for at arbejde i mindre grupper, så hver enkelt barn er i tæt samspil med få andre børn og få pædagoger/medhjælpere.

Børnehaven: I børnehavegrupperne struktureres dagen, så der er lagt vægt på:

- **Du og jeg sammen om noget.** Det er, når barnet er sammen med en eller flere andre om et fælles tredje, at fordybelse kan ske og læring finde sted,

Eksempel: en gruppe drenge bygger vejbaner med små træklodser. De taler om, hvordan vejene skal være og hvor de fører hen. En pædagog bygger uden ord en vejbane på en anden måde, end det drengene gør. Det inspirerer en af drengene til at gøre det samme, hvorefter de andre følger trop. Legen udvikler sig til at der også bygges lufthavn, færgeleje m.m.

Eksempel: en pædagog igangsætter et legeforløb, hvor der leges købmand. En mindre gruppe børn er med. Der stilles varer op, laves prisskilte, bygges indkøbsvogn, forhandles og bestilles nye varer hjem til butikken.

- **Forudsigelighed og spontanitet,** så der er en ramme om dagen, som barnet kan finde tryk i, men samtidig plads til det, der opstår, når børn og voksne er sammen og spontane idéer får liv,

Eksempel: til morgenens samling gennemgås dagens forløb og pædagogerne fortæller børnene, hvad der skal ske. Et barn gennemgår dagstavlen og viser, at han kender den struktur, dagen plejer at have. Et af børnene foreslår, at der skal leges med modellervoks. Pædagogen griber idéen og lover barnet, at der findes modellervoks frem efter samlingen.

Eksempel: alle børn er på legepladsen efter frokost. En gruppe børn bygger et tårn af grønne mælkekasjer. En pædagog ser det og spørger, om han må være med. Han finder gamle juletræer frem, som kan isolere tårnet. Sammen finder børn og pædagog på, at det ikke længere er et tårn, men en rumraket.

- **Bevægelse** da vi ved, at børn lærer med kroppen forrest, og at barnet ikke har en krop, men er en krop,

Eksempel: to pædagoger har sat et legeværksted op. De har forvandlet motorikrummet til et savværk og børnene bliver til træstammer, som måles op, saves over, skæres til flis, presses, pakkes og sendes. Der grines og hvines, når børnene bliver masseret, kildet og trykket.

Eksempel: i samling arbejdes der med begreberne foran, bagved, ved siden af, ovenpå og under. Pædagogen har sat et bord op og børnene bevæger sig med pædagogernes hjælp rundt i de forskellige positioner.

- **Kommunikation**, da børnehavebarnet fortsat er i gang med at forstå og blive forstået gennem nonverbal og verbal kommunikation. Gennem sproget udtrykker barnet sin mening og kan derved præge leg og aktiviteter

Eksempel: to piger sidder og tegner. Den ene pige siger til pædagogen, at hun gerne vil tegne en kat, men kun kan, hvis der er en kat at se på imens. Sammen finder de en figur af en kat, som hun kan se efter.

Eksempel: en dreng er ked af det på legepladsen. Han forklarer en pædagog, at han er ked af, at en anden ikke længere vil lege med ham. Pædagogen hjælper ham med at tale med det andet barn om, hvad der var sket imellem dem. Sammen finder de frem til en ny leg, som de begge gerne vil lege.

Ovenstående punkter tænkes ind i en vekselvirkning mellem planlagte vokseninitierede aktiviteter, børnenes mulighed for egen leg, leg som det pædagogiske personale indgår i, rutinesituationer som borddækning, bleskift m.m. Dagen er bygget op, så der er en vekselvirkning af disse procesparametre og hvor der tages højde for og gives plads til barnets eget perspektiv og medbestemmelse. I disse skabes pædagogiske læringsmiljøer, som er inspirerende og mangfoldige og målrettet det enkelt barn og børnegruppen.

Det er pædagogerne, der har det faglige ansvar for det pædagogiske læringsmiljøes kvalitet i de daglige aktiviteter og samspil og sørger i samarbejde med pædagogmedhjælpere og pædagogiske assistenter for at arbejde i mindre grupper, så hver enkelt barn er i tæt samspil med få andre børn og få pædagoger/medhjælpere.

Samarbejde med forældre om børns læring

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

I Svendborg Kommunes dagtilbud prioriteres forældresamarbejdet højt, da det er forældrene der har størst indflydelse og betydning for barnets trivsel og udvikling. I Vesterlunden prioriteres forældresamarbejdet via systematik, og også med kobling til FOKUS, og antallet af samtaler tilpasses barnets, og familiens behov. (FOKUS er en Trivselsvurdering af alle børn en gang om året)

For at sikre kvalitative samtaler, tager vi udgangspunkt i Vækstmodellen, som vi har stor erfaring med.

En dagsorden på mødet med forældrene kan se således ud:

- Hvordan tænker I det går, **hvad går godt?**
- Beskriv barnets generelle trivsel.
- Samtale omkring barnet, med udgangspunkt i vækstmodel. Hvad er barnet god til? hvor er barnet **udfordret?**
- Lav udviklingsplan ved at afsøge **muligheder**. Oplys, i denne sammenhæng, forældrene omkring vores eksterne samarbejdspartnere.
- Indgå **aftaler** for indsats og handling.
- Evaluer samtalen med forældrene, **det bedste ved samtalen**.

Samlet set er der en bred tilgang i forældresamarbejdet i Vesterlunden. Forældre kan deltage i fællesarrangementer, og følge med i informationer og billeder via børneintra/AULA. Der er nyhedsbreve omkring årets gang eller særlige tematiserede aktiviteter.

Garderobesnakke har en stor værdi i hverdagen, hvor personalet møder forældrene som en ressource, og opbygger en tillidsfuld relation. I garderobesnakken er der små hverdagsfortællinger, og der gives vejledning i alt fra madpakkeindhold til grænsesætning.

Opstår der tvivl eller brug for afklaring af behov og forventninger i forbindelse med garderobesnakke, planlægges en struktureret vækstsamtale, som beskrevet herover.

Forældre er altid velkomne til at be´ om en samtale, hvis de vurderer et behov, eller der er noget i hverdagen, der bekymrer

Der er også mulighed for indflydelse og inddragelse via forældrebestyrelsesarbejdet, hvor forældre har direkte adgang til politikker, principper og værdier i institutionen. I Vesterlunden sætter vi en stor værdi i indsatsen for at sikre det gode brede samarbejde med forældre som er tilknyttet institutionen.

Vuggestuen/dagplejegruppen:

Alle forældre tilbydes 1 velkomstsamtale i vuggestuen. Samt 1 samtale i forbindelse med overgang til børnehave.

For de børn der er i FOKUS, er der større hyppighed omkring forældresamtaler.

Børnehaven:

For de børn i FOKUS er der flere forældresamtaler.

Overgange:

Der **skal** foregå overlevering mellem vuggestue og børnehave senest 1 måned før barnet fylder 3 år. Dette overleveringsmøde deltager forældrene også i.

Der **skal** foregå overlevering mellem børnehave og skole for børn i fokus eller udsat position senest 1 måned før start i forårs-SFO.

Børn i udsatte positioner

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Svendborg Kommunes kommunale og selvejende dagtilbud er FOKUS betegnelsen for trivselsvurderinger af alle 0-6årige børn, som foretages af de pædagogiske medarbejdere. Når alle børn systematisk bliver trivselsvurderet får vi øje på, hvis et barn er i begyndende mistrivsel. Dette giver os mulighed for tidligere at give børn den nødvendige og mest hensigtsmæssige indsats i et tæt samarbejde med forældrene.

Kernen i vores arbejde med børn i udsatte positioner:

- Vi sætter tidligt ind, når der er ubalance i trivslen og arbejder i zonen for nærmeste udvikling
- Forældre er barnets vigtigste ressource, som vi aktivt samarbejder med
- Når det er nødvendigt for barnets trivsel og læring udvider vi samarbejdet med tale/høre konsulent, sundhedsplejerske, psykolog og socialrådgiver.
- Vi justerer det pædagogiske læringsmiljø efter det enkelte barn og den konkrete børnegruppe
- Vi arbejder ofte i mindre børnegrupper for at skabe trygge, pædagogiske og mangfoldige læringsmiljøer

Sammenhæng til børnehaveklassen

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I Svendborg Kommune begynder de kommende skolebørn i forårssfo 1. april. Børnehaven og skolen arbejder tæt sammen om at børnene får en god overgang til forårsSFO og efterfølgende bro til skolen. ForårsSFO arbejder videre med temaerne i den styrkede pædagogiske læreplan.

Børnehaven:

For at styrke overgangen fra børnehaven til forårsSFO skaber vi både læringsfællesskaber for kommende forårsSFO børn og læringsfællesskaber for en blandet gruppe børn. Med udgangspunkt i at børn udvikler sig i forskellige arenaer. Børnene har glæde af at være sammen med jævnaldrende, men også med yngre børn, hvor de som de ældste kan vise vej og udvikle mestring.

Vi styrker børnene i deres nysgerrighed – vi præsenterer dem for nye lege, vi øger børnenes lyst til at prøve nyt, når vi leger med ord, bogstaver og præsenterer børnene for kreative udtryksformer.

Vi har fokus på det sproglige, vi øver børnene i at kunne fortælle, lytte og kunne begå sig med de andre børn sprogligt i lege.

Vi styrker børnene i at kunne udtrykke og udsætte egne behov. Når vi eksempelvis holder samling øger vi børnenes opmærksomhed på hinanden. Vi har mulighed for at læse bøger, vi synger og øver os i at kunne modtage kollektive beskeder.

Vi har sammen med forældrene fokus på at støtte det enkelte barn, så barnet på bedste måde kan bevæge sig fra børnehave til forårsSFO.

Vi har en aftale om, at vi i det kommende år får råd og vejledning fra skolen, i forhold til hvordan vi i gennem leg får præsenteret bogstaver og tal for børnene.

Nogle eksempler på

- I dag er vi på værkstedet – vi har taget vores kasse med store træbogstaver med. Nogle børn kender bogstaverne, vi hjælper hinanden med at finde de bogstaver der er i børnenes navne. Børnene maler deres eget forbogstav -vi eksperimenterer med farver og materialer.
- Vi giver børnene mulighed for at vise og fortælle hvad de er optaget af og vi kan sammen planlægge nogle spændende forløb, hvor det er børnene som viser vejen.
- De kommende forårsSFO børn er meget optaget af vilde dyr - Vi laver et tema omkring vilde dyr – vi skal sammen finde alle de vilde dyr. Vi eksperimenterer med materialer så vi selv kan fremstille vilde dyr. Vi øver os i fordybelsen og vedholdenhed.
- Igennem Aktive børn, bruger vi bevægelse og natur i mange af vores aktiviteter. Vores Gazellesang er den sang som vi synger i børnehaven og så en sang som alle forårsSFO børn synger i deres nye forårsSFO. Sangen symboliserer bevægelse men også noget genkendeligt fra børnehaven.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Inddragelse af lokalsamfundet

I Vesterlunden arbejder vi med inddragelsen af lokalmiljøet på mange forskellige måder. Vi ser at lokalsamfundet rummer mange spændende muligheder vi som dagtilbud kan gøre brug af, til at skabe endnu mere interessante og kvalificerede læringsmiljøer.

Eksempler:

- Vi samarbejder med det lokale bibliotek på flere forskellige måder. Nogle børnehuse har børnebibliotek i børnehuset. Andre låner bøger hjem til børnehuset. Vi bruger også deres kulturtilbud i form af teater, højtlesning og musik.
- Vi tager på lokale museer som eksempelvis Naturama.
- Vi besøger det lokale idrætscenter, hvor vi springer i skumgrave, klatre på klatrevægge og bliver motorisk udfordret.
- Vi besøger den lokale svømmehal.
- Vi besøger naturdestinationer som f.eks skov og strand.
- Til jul har vi hvert år aftaler med den lokale kirke om krybbespil og gudstjeneste.
- Vi er en del af projekt SVEND, hvor musikskolen besøger vores børnehuse og bringer musikken i spil.
- Vi har aftaler med UCL, hvor de studerende laver aktiviteter med grupper af børn.
- Vi har samarbejde med den lokale Erhvervsforskole, hvor enten vi eller de kommer på besøg og laver aktiviteter.

- Generelt vil vi meget gerne bidrage til, at børnene lærer deres lokalsamfund at kende. Hvor er det vi bor henne? og hvordan kan vi gå på opdagelse i det nære sammen med børnene?

Vi tror på, at børnenes sociale kompetencer øges ved at møde nye mennesker og besøge både nye og velkendte steder i lokalsamfundet. Det giver dem nogle værdifulde erfaringer i forhold til natur, idræt, kunst og kultur som de ellers ikke ville have fået hjemme i børnehusene. De får udvidet deres horisont og det skaber gode minder, at tale om både hjemme i hjemmene, men også sammen i børnehuset. Fortællinger om steder, fortællinger om andre og fortællinger om os selv bringes sammen og er medskaber af en fælles kultur. Børnene er medskaber af fortællingerne og danner erfaringer med nye steder. Det skaber sammenhæng i oplevelser og i en fælles kultur. Vi arbejder som personale med, at få bragt så mange lærerplanstemaer i spil som muligt. I takt med at børnene bliver fortrolige med lokalsamfundet udvides læringsmiljøerne, så de passer til børnenes udvikling.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Det fysiske læringsmiljø er foranderligt og indrettet så det kan tilpasses de pædagogiske aktiviteter og understøtte det pædagogiske læringsmiljø.

Vi har fleksible og varierende rum, der lægger op til leg med mange børn og fordybelse med få børn.

Der skal være fokus på æstetikken i de enkelte rum, så de inspirerer til leg og kreativitet og udfordrer børnenes fantasi.

Det betyder, at legetøj og materialer skal være let tilgængelige og brugbare for børnene; og at det er overskueligt, hvor man kan hvad.

Rummene skal være indrettet, så de kan ses i et børneperspektiv.

Det enkelte børnehus skal ses som en helhed, det vil sige, at rum, stuer/grupper indrettes forskelligt, så de understøtter det pædagogiske læringsmiljø med forskellige tilbud, fremfor med ens legetøj og materialer i alle rum, stuer/grupper.

Legepladsen/ uderummet skal også indrettes, så den understøtter det pædagogiske læringsmiljø og læreplanstemaerne. Der skal være en opdeling mellem vuggestue og børnehave, så de yngste kan bevæge sig trygt rundt.

Uderummet skal være fysisk opdelt, så børnene (det psykiske læringsmiljø) let kan overskue, hvad er hvor, og hvor kan/må man hvad?

Det fysiske børnemiljø:

Inde:

Eks: På stuen er der indrettet en " køkkenkrog", hvor der er opstillet komfur, et lille bord med stole, diverse til at lave mad og dække bord med. det er synligt for børnene, hvad man kan her; **forudsigeligheden** giver børnene mulighed for at gå direkte i gang med legen, **du og jeg – sammen om noget**.

I et rum er der staffelier, hvor papir og farver er tilgængelige for børnene, hvor de kan udfolde deres kreativitet og **spontanitet** i dette.

Ude:

Der er en asfalteret bane, hvor alle ved, at her må man cykle og køre med mooncar.

Der er et hjørne med buske/ pil, hvor børnene kan lege gemme, sidde og fortælle historier m.v

Der plads til de store **bevægelser** og lege, både de vokseninitierede og de børneinitierede..

Det psykiske børnemiljø:

Det psykiske børnemiljø er tilstede i alt, hvad der foregår; det afspejler sig i hele måden voksne og børn er sammen på, taler til hinanden, ser hinanden, tager hensyn, løser konflikter.

Eks: Et barn kommer ind om morgenen, de andre børn sidder ved morgenbordet. Barnet er ked af at skulle afleveres. Den voksne sætter ord på og anerkender barnets savn, og snart falder barnet til ro.

Det æstetiske børnemiljø i børnehøjde:

Inde:

Eks: Børnene har haft naturtema – der er nu en udstilling i et glasmonter med de ting, som børnene har fundet og arbejdet med.

På væggen, i børnehøjde, er der en fotoudstilling, som viser forløbet; med ord og billeder. Børnene bruger det til at kommunikere med hinanden og deres forældre. Det er æstetisk og det understøtter børnenes sprog og refleksionsevne.

Ude:

Eks: Der har været "Blomstens dag", alle børn har haft en blomst med, som plantes i den fælles blomsterkasse med navn.

Udover blomsterne pynter på det æstetiske udtryk, styrkes det psykiske børnemiljø; "Dig og mig – sammen om noget."

Vurdering af Børnemiljøet i et børneperspektiv:

Vesterlunden deltager sammen med de øvrige dagtilbud i Svendborg kommune i Program for læringsledelse. Her vurderes børnemiljøet hvert andet år i et børneperspektiv af de 4 og 5 årige. Der spørges til relationen til de andre børn, til de voksne, hvad de laver i børnehaven m.v.

I hverdagen er der mange måder, vi kan blive klogere på børnenes oplevelse af børnemiljøet og medinddrage deres perspektiver:

Vi kan spørge til samling, hvad der er godt ved legepladsen? Om der er noget de synes mangler (som de f.eks. ar set et andet sted). Og det samme inde.

Vi kan sidde og spise og snakke om, hvem børnene har leget med – hvad en god ven er; hvordan man kan blive gode venner igen, når man bliver uvenner. m.v.

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

De seks pædagogiske læreplanstemaer er i den pædagogiske praksis i samspil med hinanden.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling inden for disse to mål?

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Vuggestuen:

Den vigtigste start på dagen for os, er når vi hilser god morgen og ser enkelte barn. Vores børn skal mærke følelsen af at være en del af fællesskabet og give børnene en følelse af at være noget specielt. Og det samme er gældende når de skal hjem - vi siger tak for i dag. Vi møder vores børn anerkendende og ser barnets behov og forskellige udviklingstrin. Vi støtter vores børn i at være selvhjulpne og er foran, bagved

og ved siden af barnet så han/hun kan få opbygget selvværd. Vi inddeler vores børn i små grupper, vi har fokus på udviklingstrinet, børnenes interesser og behov. Her understøtter vi også børnenes venskaber. Vi støtter barnet i at kunne begå sig i nye arenaer, Vi er med i overgangen fra vuggestue til børnehave. Vi besøger børnehaven en gang om ugen i de sidste tre måneder af barnets vuggestuetid.

Vi har vores "tirsdags rytmik" de største børn mødes i vores fællesrum og bruger deres sanser og motorik.

Vi støtter og guider barnet i at kunne tage tøj på selv – Når vi skal udenfor prioriterer vi at have tid til at støtte børnene i at kunne være selvhjulpne. Det kan være en sejr at barnet selv kan finde sin ene fod igennem regnbukserne eller det lykkes at få strømpen på selv. Vi viser vores begejstring når det lykkes.

Børnehaven:

Den vigtigste start på dagen for os er når vi hilser god morgen og ser enkelte barn. Vores børn skal mærke følelsen af at være en del af fællesskabet og give børnene en følelse af at være noget specielt. Og det samme er gældende når de skal hjem - vi siger tak for i dag. Vi arbejder i små grupper, det giver en tæt relation imellem børnene og det pædagogiske personale. For vores børn giver det en tryghed og forudsigelighed. Børnene ved hvem de skal være sammen med. I vores små grupper prioriterer vi fordybelse, ro og nysgerrighed. Når vi deler vores børn i grupper, tager vi hensyn til alder, relationer og udviklingstrin. Når vi har samme tema i hele børnehaven, er det fælles for begge stuer. Men hver gruppe tager udgangspunkt i børnenes udviklingstrin og interesser, nogle børn kan være optaget eller have brug for samme aktivitet flere dage. Vi har en genkendelig struktur i hverdagen, som er med til at give vores børn tryghed i dagens overgange.

Vi holder bamsemøder, hvor vi sammen med børnene øver i at kunne vise følelser overfor hinanden og ser hinandens behov. Børnene lære og erfarer hvordan vi kan sige fra og begynde at invitere andre ind i leg.

Vi øver selvhjulpent hed – Når vi mærker interesse i at ville klare tøj selv, er vi omkring barnet og motiverer og guider. Vi hjælper børnene til at få små succeser, når de skal tage tøj på eller åbne deres madpakker.

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling inden for disse to mål?

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Vuggestuen:

Vi hjælper vores børn ind i fællesskaber ved at støtte dem i at få øje på hinanden. Vi er foran, bagved og ved siden af vores børn i legen. Vi hjælper børnene med at udvikle legen eller rammesætter legen. Vi er tæt på børnene i legen og støtter vores børn i at lære de sociale spilleregler. Vi giver plads til børnenes forskelligheder, børnene deltager på de præmisser de kan deltage i. Vi leger regellege og rollelege. I dukkekrogen kan vi være mange som laver mad og vi må alle få lov at smage "pizza" og den dejlige "frugt." Vi støtter og guider vores børn i at kunne dele. Vi skaber fællesoplevelser når vi f.eks. tager på tur sammen eller holder fødselsdag for et barn.

Når vi holder "bobelblæs" en samling for hele vuggestuen, vi synger og ser hinanden. Vi leger med ærterposer og tørklæder og har stort fokus på at børnene mærker glæden ved at være sammen om noget.

Børnehaven:

I børnehaven er vi to stuer. Vi prioriterer både det store fællesskab og samtidig vægter vi små nære grupper. Vores børn deles op i små grupper hvor vi ser på alder, relationer og forskelligheder. Vi har dynamiske grupper – ser vi nye relationer opstå bytter vi rundt i grupperne. I vores små læringsgrupper styrker vi fællesskabet og det sociale. Vi leger rollelege, er kreative og fordyber os i spil og andre aktiviteter. De voksne støtter og guider børnene, så alle kan indgå i fællesskaberne. Vi hjælper børnene med at få øje på hinanden. På stuen tager vi på en ugentlig fællestur. De store børn hjælper de små og vi får øje på hinanden. Det store fællesskab styrkes.

Vi holder samling hverdag hvor vi indgår i et fællesskab – vi ser hinanden, vi lytter til hinanden og lærer om vores forskelligheder. Vi øver turtagning og skaber nogle fælles oplevelser i form af sang og

Vi laver små legegrupper – en lille gruppe drenge/piger skal øve sig i at lege. Vi har taget bilerne og vores garage med. Vi besøger hinandens garage og hilser på bilerne.

Hver onsdag har vi aldersopdelte grupper – alle de mindste er sammen, de mellemste og også de største børn er sammen. Vi styrker relationerne på tværs af stuerne og har øje på andre relationer end de vante. Vi har øje på andre aktiviteter, som er mere aldersbetinget.

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog inden for disse to mål?

Den 1. august 2016 blev det politisk besluttet, at alle 3årige skal sprogvurderes. Afhængigt af resultatet arbejdes der, ud over den generelle sprogindsats, med sproglige handleplaner for at styrke barnets sprog yderligere. .

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Vuggestuen:

Igennem hele dagen sætter vi ord på hvad vi gør. Igennem de daglige rutiner, lege, aktiviteter og læringsmiljøer øves sprog/kommunikation. Vi har sproglig opmærksomhed i små læringsmiljøer hvor børnene får fortalt historier/eventyr og leger. Vi leger med sproget – læser, synger og fortæller eventyr og laver Rim og remser vi laver dialogisk læsning i mindre grupper. De store børn fortæller historie hvor barnet selv er aktør. Når vores børn skal ud at sove, vælger barnet selv en sangpose. Barnet og den voksne har en lille hyggelig stund hvor de synger en sang og er små figurer eller genstande med i posen, så børnene får konkrete. Når børnene skal i garderoben, sætter de voksne ord på tøj, kropsdele. Ved hjælp af billeder af tøj kan vi pege på enten støvler eller hue. Vi har billeder af børnene på deres garderober. Børnene bliver nysgerrige i hvem det er og vi kan sammen øve navnene. Ved frokost læses der historier eller synges sange.

Vi tager hul på samarbejdet med forældrene – opfordre til dialoger og læsning. Vi har tæt samarbejde med interkulturel team omkring tidlig sproglig indsats – vi udarbejder læringsmiljøer som er specifik til vores to-sprogede børn, men samtidig er gavnlig for alle vores børn. .

Børnehaven:

Vi holder samling hver morgen, vi har fokus på sang, sanglege, sprogaktiviteter og turtagning. Vi har fokus på fællesskabet og at vi alle skal øve i lytte og se hinanden. Børnene øver sig i at kunne sige noget i en større gruppe. Vi øver formidlingen af noget som børnene har oplevet.

I vores små faste grupper har vi fokus på sproglig guidning i overgange, aktiviteter og leg. Ved måltiderne, i garderoben eller i sandkassen stiller vi spørgsmål eller deltager i børnenes snakke. Vi støtter vores børn i at fortælle og kommunikere med deres kammerater og forældre om oplevelser.

Vi stiller undrende og åbne spørgsmål når vores børn spørger om noget eller vi som personale ønsker en dialog.

Vi har små sproggrupper - vi giver de børn som har brug for noget særligt, et ekstra boost i relation med andre børn. Vi spiller spil og leger rollelege og øger den sproglige opmærksomhed. Vi har tæt samarbejde med interkulturelt team omkring tidlig sproglig indsats for vores to sproget børn – vi udarbejder læringsmiljøer som er specifik til vores tosprogede børn men også gavnlige for alle vores børn

Vi arbejder i temaer i 1-2 måneder ad gangen. Vi er i vores faste grupper. Vi vælger et fordybelsestema. Omkring det valgte tema er der bestemte fokusord som vi har et mål og intention om at vores børn skal kunne når temaet er slut. Ud fra hver enkelt gruppe vil der være forskellige forudsætninger og tilgange til læring. Vi tager udgangspunkt i børnenes udvikling og ud fra udvikling og børnenes interesser kan vi være fordybet om det sproglige.

Den sproglige opmærksomhed er også med når vi er på ture ud af huset. Vi taler om det vi ser – og lader os fordybe os i skovens natur eller når vi ser de kæmpestore maskiner der arbejder.

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse inden for disse to mål?

Aktive børn i dagtilbud – sundere, gladere og klogere børn! Er igangsat af Svendborg Kommune for at give børnene endnu mere leg, bevægelse og motorisk udvikling. Alle medarbejdere er uddannede i Aktive Børn i dagtilbud og husene og dagplejegrupperne er certificeret til at være GazelleBørnehus eller GazelleDagpleje, som er defineret som et sted, hvor der er særligt fokus på fysisk aktivitet som pædagogisk redskab.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Vuggestuen:

Vores legeplads og inde rum er indrettet så det inviterer børnene til bevægelse. De øver sig i at mestre samt udforske krop og bevægelse. Vores børn oplever verden igennem den kropslige udfoldelse, så vi støtter dem i at kunne bruge, udfordre og eksperimentere og mærke deres krop. Vi sanser gennem smage, børnene smager på de forskellige bær og frugter som vi har på legepladsen.

Vi synger sanglege hvor der er fokus på det kropslige, og vi slapper af til rolig musik. Vi er tydelige voksne som er rollemodeller, vi tager en tur i rutsjebanen eller løber på bakken så vi kan få børnene med. Vi støtter de stille børn i at forsøge sig på gyngen eller hoppe i puderne. Vi giver hellere et lille skub når børnene øver sig i at komme op på puslebordet end at bære dem derop.

På stuen har vi madrasser og puder. Her kan børnene være med til at lave forhindringsbaner og hoppe og springe. Vi mærker vores fødder i fodbadet – er vandet koldt eller varmt. En gang om ugen deler vi vores børn i små grupper, vi har fokus på det motoriske og sanselige i alle grupper. Når de store børn er i fælles-

rummet, får de mindre børn sanselige oplevelser i badebassinet. Vi bruger vores sanser ved brug af forskellige materialer, vi støtter børnene i at blive modige til at turde røre ved det våde sand, dyrene i græsset eller kartoffelmelet med frugtfarve.

Børnehaven:

Vi vægter vores ude liv hvor børnene bruger deres kroppe i både fysisk aktive aktiviteter og også i de stille fordybelser. Vores legeplads tilbyder udfordring/udvikling og brugen af mange sanser – vi har vores rutsjebane, gynger, bakken, skoven hvor vi kan klatre i træer.

Vores børn får gennem læringsmiljøerne mulighed for at blive nysgerrige samt at udvikle deres kropslige kompetencer og erkendelser både alene samt i fællesskab. Vi er som voksne foran, bagved og ved siden af så vi kan støtte vores børn i at blive nysgerrige. Vi har sanglege, hvor vi bruger kroppen, vi efterligner hinandens bevægelser. Vi mærker pulsen stige og falde igen. Vi holder siesta hvor vi efter frokost får lov at hvile os. Børnene mærker deres krop i afslappet tilstand. Vi har øje for det enkelte barns behov, er det rigtig svært at ligge ned, sidder vi i stedet op og læser i en bog imens musikken spiller. Men vi har alle fokus på at siesta er en stille stund hvor vi kan bearbejde noget af dagens indtryk.

Vi laver yoga med vores børn – børnene får en fornemmelse af at være i en rolig stund og mærker deres krop på en anden måde. Vi bliver bevidste om åndedræt og hvordan vores krop kan bruges på forskellige måde.

Vi øver børnene i selvhjulpenthed – at kunne tage tøj af og på og kunne mestre små ting, at kunne tage saksen på hylden, giver børnene en mestring og erfaring af at "jeg" kan selv.

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science inden for disse to mål?

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Vuggestuen:

Vi har læringsmiljøer både inde og ude som understøtter læring omkring natur, udeliv og science. Vi lægger ting, små dyr, i poser med vand, vi fryser det og børnene skal igennem den kolde is finde frem til dyret. Børnene mærker forskellige konsistenser ved kartoffelmel, maling og modellervoks.

Vi etablerer læringsmiljøer der understøtter børnenes naturlige nysgerrigheder indenfor natur og aktiviteter i naturen. Vi bruger vores skov gennem hele året, vi bliver sammen opmærksomme på årstidernes foranderlighed. Vi holder øje med vores frugttræer og følger processen fra blomst til frugt og til frugten bliver moden.

Vi er gode til at være udenfor og bruger sanserne i forskellige læringsmiljøer/aktiviteter. Vi ser muligheder i vejret. – når det regner sanser vi vandet, vi kan hoppe i vandpytter og sandet er tungt. Vi lader vores børn sanse gennem bare tæer – det våde græs, de varme fliser eller sand imellem tæerne.

Vi har vores små træstammer som kan rulles rundt – Vi går på opdagelse i de levende dyr og kryb som gemmer sig.

Børnehaven:

Vi etablerer læringsmiljøer der understøtter børnenes naturlige nysgerrighed indenfor natur. Vores børn er ude fra kl. 7.30 om morgenen. Vi mærker naturens foranderlighed, er det varmt, koldt, vådt eller tørt. Vi tager flere af vores inde aktiviteter udenfor.

Vi lader en del af legepladsen være vild natur – her går vi på opdagelse i det høje græs og træstubbene bliver vendt. Vi har øje for børnenes spor og griber deres nysgerrighed. Vi bruger nærområdet til nye naturoplevelser. Vi tager poser med til skrald. Vi begynder at give børnene en forståelse af bæredygtighed – undersøger skrald og hvad sker der med det i naturen.

Vores bål sted er et samlingspunkt for alle vores børn. Vi har børnene med i flere processer. Børnene hjælper med at kløve brænde og bygge bålet op. Med bålet som udgangspunkt kan vi både lave mad, brænde ler og bålet bliver også blot være et samlingssted hvor fordybelsen ved flammerne kan være magiske.

Vi finder dyr i naturen. Vores terrarier og forstørrelsesglas bruger børnene. Hvordan kan dyrene leve i - og kan alle dyrene være i samme terrarie? Vi mærker på dyrenes kroppe – samtidig med at børnene lærer at være forsigtige ved de levende dyr.

Vi har værksteder hvor teknologi og science begynder bliver en større del af børnenes hverdag. Vi laver vægtskåle og magnetkasser. De voksne er karavanefører i at være undersøgende sammen med børnene. En gruppe børn vil lege med vulkaner. De er sammen med den voksne i fordybelse omkring materialer og hvad der sker omkring den lille hjemlavede vulkan.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab inden for disse to mål?

Musik til SVEND – musik i dagtilbud. Svendborg byråd har fra 1. januar 2016 valgt at alle børn i 0-5 års alderen tilbydes musik i Svendborgs dagtilbud. Musik styrker børns kreative udvikling, deres sproglige, motoriske og sociale færdigheder. Derudover er musik sjov og glæde, og har, som vi alle ved, en kæmpe værdi i sig selv.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Vuggestuen:

Vi skaber læringsmiljøer med fokus på fællesskab. Vi har små læringsgrupper og også i vores store gruppe. Vi skaber gode betingelser for gode relationer. Vi arbejder med højtider og har stor fokus på vores hverdagskultur – vi ser hinanden, hvordan spiser vi sammen, hvordan er vi overfor hinanden. Vi synger, danser og hører musik. Vi synger nar spist og holder samlinger hvor raslææg og sang er i fokus.

Vi har fokus på at bruge vores nærmiljø, vi tager på ture til biblioteket, rideskolen, skoven og i teateret. Vi har en mangfoldig børne/forældregruppe, det giver en forståelse af at vi forskellige. Vi spiser forskelligt og nogle gange fejrer vi forskellige højtider og går forskelligt klædt. Når børnene har fødselsdag fejre vi dem med sang og flag. Til højtider bruger vi sang og det kreative element til at synliggøre at vi har jul, påske osv.

Vi præsenterer børnene får forskellige former for kreative materialer. Børnene får lov selv at udforske malings konsistens.

Børnehaven:

Vores mangfoldighed er en styrke i vores relation til hinanden. Vi laver børnefællesskaber som understøtter nye relationer og nye erfaringer med forskellige normer og værdier. Vi har en mangfoldig børnegruppe, og selvom vi kommer fra forskellige verdensdele vi skaber traditioner omkring højtider og bruger tid på at lære børnene omkring de traditioner der er omkring jul, påske, skt hans, lucia osv. Vi er nysgerrige på hvordan børnenes oplever højtiderne derhjemme. Vi bruger forældrene til at skabe viden og vise interesse for hinandens kulturer og traditioner. Vi har traditioner og kultur omkring fødselsdag, vi fejre børnene og hejser flaget. Vores forskellige kulturer får lov at leve, når børnene eksempelvis får fødselsdagssang på modersmål.

Vi har forskellige temaer hvor børnene bliver præsenteret for forskellige kreative processer – børnene er på opdagelse i at eksperimentere i farver, materialer og lign. Vi støtter børnene i at deltagelsen af processen og anerkender børnenes egne fortolkninger af egne mesterværker. Det er betydningsfuldt for børnene at mærke deres succes ved det som de enten laver eller udforsker.

Vi har en samværskultur hvor børnene bliver opmærksomhed på dannelse og demokrati – vi bruger ”Fri for mobberi” som et redskab til at børnene bliver opmærksom på egne og andres følelser. De får en følelse af fællesskab. Det er rart at være sammen om noget – børnene øver sig i at lave massage på hinanden.

Vi har samlinger i små grupper og i det store fællesskab – vi øver i at børnene deltager i sang og fælles aktiviteter. Vi bruger fortællinger som teater og dukkespil. Vi leger bukkebruse eller guldlok hvor børnene bliver aktive deltager.

Når vi har tema, laver vi udstilling så vi sammen kan snakke og fortælle om det vi oplever. Børnene får en fælles fortælling omkring deres oplevelser og de kan selv fortælle forældrene om oplevelserne og aktiviteterne.

Evalueringskultur

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

I Svendborg Kommune lægges der vægt på at skabe en evalueringskultur, som er relevant for praksis. Evalueringspraksissen i hverdagen afspejles ved brug af forskellige evalueringsredskaber- og former, som sker løbende og sætter lys på de små ting i hverdagen i form af selvrefleksion og justering af handling – både hos den enkelte og i professionelle læringsfællesskaber – sammen med interne og eksterne samarbejdspartnere.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Vi har løbende stue og personalemøder, hvor vi vil evaluere læringsmiljøer og "tema uger"

Vi vil ved hjælp af smtten og kvalitetscirklen evaluere.

Vi vil fordybe os i refleksion og evalueringskulturen ved hjælp af EMU/EVA.

Hvordan dokumenterer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

I Svendborg Kommune lægges der vægt på at bruge forskellige tilgange og metoder, der løbende kan dokumentere arbejdet og sammenhængen.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Vi vil lave en mappe hvor vi supplerer løbende med dokumentation omkring arbejdet med læreplanstemaerne.

Personalet har stuemøder hver anden eller tredje uge. Vi evaluerer temaer via smtten eller anden form for evalueringskema

Personalet kan sammen med børnene lave evaluering af aktiviteter, læringsmiljøer som kan bruges til justering af kommende tema/periode.

Til personalemøder bruger vi refleksion og evaluering – vi søger inspiration på eva/emu.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hver andet år?

Arbejdet med at beskrive en fælles tilgang til evaluering af den pædagogiske læreplan vil blive sat i proces i efteråret 2020 startende med halv lederdag d. 27. oktober 2020, hvor den samlede ledelse på dagtilbudsrådet arbejder med, hvordan vi foretager evaluering mindst hvert andet år i kommunale og selvejende dagtilbud i Svendborg Kommune.
